

WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-081 Opole

Opole, 27 stycznia 2026 r.
FB.III.431.23.2025.JZ

**Pan
Norbert Koston
Burmistrz Kolonowskiego
ul. Ks. Czerwionki 39
47-110 Kolonowskie**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli.

1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Urząd Miasta i Gminy Kolonowskie (dalej: Urząd), ul. Ks. Czerwionki 39, 47-110 Kolonowskie.
2. Podstawa prawna podjęcia kontroli:
 - art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹,
 - art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²,
 - art. 175 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.
3. Zakres kontroli:
 - a) przedmiot kontroli: realizacja dochodów związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej,
 - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.
4. Rodzaj kontroli: problemowa.
5. Tryb kontroli: zwykły.
6. Termin kontroli: od 1 do 22 grudnia 2025 r. (z przerwą 4 i 12 grudnia 2025 r.)
7. Skład zespołu kontrolnego:
 - Agnieszka Lubasińska kierownik Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego, działająca na podstawie upoważnienia nr FB.III.057.42.2025 z 24 listopada 2025 r. – kierownik zespołu kontrolnego,
 - Justyna Zatajska starszy inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego, działająca na podstawie upoważnienia nr FB.III.057.41.2025 z 24 listopada 2025 r.
8. Kierownik jednostki kontrolowanej:
Norbert Koston – obejmujący stanowisko Burmistrza od 20 listopada 2018 r. do nadal⁴ (dalej: Burmistrz).

[Dowód, akta kontroli str. 1-17]

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 428.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530z późn. zm.

⁴ Wybory na kolejną kadencję odbyły się 7 kwietnia 2024 r. a ślubowanie miało miejsce 6 maja 2024 r.

9. Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. nr 10.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto prawidłowość pobierania i terminowość odprowadzania przez Gminę Kolonowskie dochodów budżetu państwa związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej w działach 750 Administracja publiczna⁵, 855 Rodzina⁶.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność Gminy w powyższym zakresie ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowościami.

Podstawą oceny pozytywnej było:

- odprowadzenie dochodów budżetu państwa w prawidłowych wysokościach i terminach wykazanych w art. 255 ust. 1 ustawy o finansach publicznych,
- przekazywanie pobranych dochodów przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolonowskim (dalej: MGOPS) do Gminy w prawidłowych wysokościach i terminach wynikających z wewnętrznego uregulowania,
- terminowe sporządzenie sprawozdań jednostkowych przez MGOPS i Urząd do Gminy,
- terminowe sporządzenie zbiorczych sprawozdań Rb-27ZZ przez Gminę.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- nieewidencjonowania wpłat za: udostępnianie danych oraz Kartę Dużej Rodziny w księgach rachunkowych Urzędu,
- sporządzania sprawozdań jednostkowych Rb-27ZZ Urzędu na podstawie danych niewynikających z ewidencji księgowej jednostki bezpośrednio realizującej zadanie,
- ewidencjonowania w księgach Organu dochodów budżetu państwa pobranych przez jednostki budżetowe na niewłaściwym koncie,
- nieudokumentowania przez MGOPS uzgodnienia sald kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej w zakresie pobieranych dochodów z tytułu zaliczki i świadczenia alimentacyjnego.

Powyższą ocenę uzasadniają przedstawione niżej ustalenia dotyczące kontrolowanych zagadnień.

1. Uwarunkowania organizacyjne kontrolowanej działalności mające związek z zakresem kontroli.

1.1. Dochody.

Zgodnie z art. 255 ust. 1 ustawy o finansach publicznych zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego (dalej: jst) odrębnymi ustawami, pomniejszone o określone w odrębnych ustawach dochody budżetowe przysługujące jst z tytułu wykonywania tych zadań, na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową. Ustalono, że sprawy dotyczące:

- odpłatności za udostępnienie danych osobowych z rejestru mieszkańców⁷ i Karty Dużej Rodziny (dalej: KDR) realizuje Urząd,
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizuje MGOPS.

⁵ Dział 750, rozdział 75011 Urzędy wojewódzkie.

⁶ Dział 855, rozdział 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

⁷ Dalej również: informacja adresowa, dane osobowe.

Urząd jest jednostką budżetową Gminy i stanowi aparat pomocniczy Burmistrza. W roku 2024 działał na podstawie regulaminu organizacyjnego⁸ wprowadzonego Zarządzeniem Nr Or.0050.8.2023 Burmistrza Kolonowskiego z dnia 23 stycznia 2023 r. Ustalono, że pracownicy Referatu spraw obywatelskich z Urzędu Stanu Cywilnego byli odpowiedzialni za:

- realizację zadania polegającego na udostępnianiu danych osobowych z rejestru mieszkańców i PESEL (1 osoba),
 - prowadzenie spraw związanych z wydawaniem KDR (1 osoba)
- zgodnie z zakresem obowiązków ustanowionym przez kierownika jednostki.

[Dowód, akta kontroli str. 18-23]

MGOPS jest wyodrębnioną budżetową jednostką organizacyjną Gminy, która prowadzi gospodarkę finansową na zasadach przewidzianych dla jednostek budżetowych. Działa na podstawie Statutu⁹ oraz Regulaminu organizacyjnego wprowadzonego Zarządzeniem nr 2/2021 Kierownika MGOPS z dnia 30 lipca 2021 r.

Burmistrz upoważnił Kierownika MGOPS do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego należących do właściwości gminy, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych. Realizowaniem zadań z zakresu funduszu alimentacyjnego oraz związanych z podejmowaniem działań wobec dłużników alimentacyjnych zajmował się pracownik MGOPS, na podstawie uregulowań wewnętrznych i upoważnienia Burmistrza.

[Dowód, akta kontroli str. 24-30]

2. Prowadzenie ksiąg rachunkowych.

2.1. Gmina.

W okresie objętym kontrolą obowiązywały zasady (polityka) rachunkowości wprowadzone Zarządzeniem¹⁰ Nr Or.0050.148.2023 Burmistrza Kolonowskiego z dnia 29 grudnia 2023 r.

Księgi rachunkowe prowadzone były za pomocą programu firmy XXXXX.

Ustalono, że w jednostce obowiązywała procedura odprowadzania dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych odrębnymi ustawami wprowadzona Zarządzeniem nr Or.0050.119.2013¹¹ Burmistrza Kolonowskiego. Burmistrz zobowiązał jednostki organizacyjne do przekazywania pobranych dochodów na rachunek Gminy:

- wg stanu na 10 dzień miesiąca w terminie do 13 danego miesiąca,
- wg stanu na 20 dzień miesiąca w terminie do 23 danego miesiąca.,

[Dowód, akta kontroli str. 31]

2.2. MGOPS.

Kierownik MGOPS Zarządzeniem nr MGOPS 0132.4.2018 r. z dnia 8 stycznia 2018 r. z późn. zm. ustaliła dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości w MGOPS.

Ustalono, że procedury dotyczące przekazywania pobranych dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jst odrębnymi ustawami zostały uregulowane zarządzeniem nr 5/2013 z dnia 31 grudnia 2013 r.

⁸ Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta i Gminy Kolonowskie.

⁹ Uchwała Nr XXIX/226/09 Rady Miejskiej Kolonowskiego z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie nadania Statutu Miejsko-Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kolonowskim zmieniona Uchwałą Nr XVI/118/16 Rady Miejskiej Kolonowskiego z dnia 30 maja 2016 r.

¹⁰ Zarządzenie w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Miasta i Gminy Kolonowskie.

¹¹ Zarządzenie nr Or.0050.119.2013 Burmistrza Kolonowskiego z dnia 31 grudnia 2013 roku w sprawie przekazywania pobranych dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami.

Przyjęte terminy dotyczące przekazywania pobranych dochodów były zgodne z terminami ustalonymi w Zarządzeniu Burmistrza nr Or.0050.119.2013.

[Dowód, akta kontroli str. 32]

W 2024 r. księgi rachunkowe MGOPS prowadzone były z wykorzystaniem programu komputerowego firmy XXXXX.

W celu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów MGOPS korzysta z systemu informatycznego XXXXX, który stanowi księgę pomocniczą. Ustalono, że w polityce rachunkowości nie opisano zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, co stanowi naruszenie art. 10 ust. 1 pkt 3 ppkt a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹².

Wyjaśnienie złożyli Kierownik MGOPS i Burmistrz podając, że: w polityce rachunkowości nie opisano zasad funkcjonowania programu XXXXX w wyniku przeoczenia przy opracowywaniu tego dokumentu.

[Dowód, akta kontroli str. 33-38]

3. Dochody budżetu państwa związane z zadaniami z zakresu administracji rządowej.

3.1. Plan finansowy zadań z zakresu administracji rządowej.

Uchwałą¹³ w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Kolonowskie na 2024 r. ustalony został plan dochodów i wydatków dla zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jst ustawami zgodnie z art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

Ustalono, że Burmistrz nie wypełnił dyspozycji art. 249 ust 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych w zakresie opracowania planu finansowego pobieranych dochodów na 2024 r. związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, które podlegają przekazaniu do budżetu państwa.

Wyjaśnienie złożył Burmistrz, podając: (...) *nieopracowanie odrębnego dokumentu w formie planu finansowego dla zadań z zakresu administracji rządowej dla Urzędu Miasta i Gminy oraz MGOPS (...) wynikało z nieumyślnego przeoczenia o charakterze formalno-technicznym (...).*

[Dowód, akta kontroli str. 39-75]

3.2. Pobranie i przekazanie dochodów budżetowych w roku 2024.

Na podstawie sprawozdania Rb-27ZZ do końca IV kwartału 2024 r. stwierdzono, że Gmina wykonała dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 43 298,97 zł.

[Dowód, akta kontroli str. 76-80]

W tabeli poniżej przedstawiono dochody przekazane na rachunek bieżący dochodów Wojewody Opolskiego oraz potrącone na rzecz jst.

Klasyfikacja budżetowa			Dochody wykonane do IV kwartału w zł			Dochody poddane kontroli II i III kw. 2024 r. (KDR sprawdzono I kw.)			Udział skontrolowanych dochodów do dochodów ogółem roku 2024
Dział	Rozdział	§	Ogółem	Potrącone na rzecz jst	Przekazane do OUW	Ogółem	Potrącone na rzecz jst	Przekazane do OUW	
750	75011	.0690	434,00	21,70	412,30	217,00	10,85	206,15	50,00
855	85502	.0920	37 750,65	0,00	37 750,65	22 445,98	0,00	22 445,98	59,46
855	85502	.0940	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

¹² Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.

¹³ Uchwała nr XLVII/394/23 Rady Miejskiej Kolonowskiego z dnia 11 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Kolonowskie na rok 2024.

Klasyfikacja budżetowa			Dochody wykonane do IV kwartału w zł			Dochody poddane kontroli II i III kw. 2024 r. (KDR sprawdzono I kw.)			Udział skontrolowanych dochodów do dochodów ogółem roku 2024
Dział	Rozdział	§	Ogółem	Potrącone na rzecz jst	Przekazane do OUW	Ogółem	Potrącone na rzecz jst	Przekazane do OUW	
855	85502	.0980	5 101,32	2 040,53	3 060,79	2 754,63	1 101,86	1 652,77	54,00
855	85503	.0690	13,00	0,65	12,35	13,00	0,65	12,35	100,00
OGÓŁEM			43 298,97	2 062,88	41 236,09	25 430,61	1 113,36	24 317,25	58,73

Szczegółową kontrolą objęto dochody wykonane w rozdziale:

- 75011 i 85502 w II i III kwartale 2024 r.,
- 85503 w całym 2024 r.

w łącznej wysokości 25 430,61 zł, co stanowi 58,73% dochodów wykonanych do końca IV kwartału 2024 r.

3.2.1. Dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 434,00 zł stanowiły odpłatności za udostępnienie danych z rejestru mieszkańców, pobranych na podstawie art. 53 pkt 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności¹⁴ oraz § 2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie opłat za udostępnianie danych z rejestrów mieszkańców oraz rejestru PESEL¹⁵.

Na rachunek Wojewody Opolskiego przekazano dochody w wysokości 412,30 zł, tj. 95% należnych dochodów, natomiast kwotę 21,70 zł potrącono na dochody jst, zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹⁶. Zaległości nie wystąpiły.

Szczegółową kontrolą objęto dochody za II i III kwartał 2024 r. wykonane w wysokości 217,00 zł, z czego 206,15 zł zostało terminowo przekazane do Wojewody Opolskiego.

[Dowód, akta kontroli str. 81, 199-204]

Ustalono, że 5 opłat na kwotę ogółem 155,00 zł, zostało wpłaconych gotówką do kasy w tym 147,25 zł to dochody należne budżetowi państwa, które zostały przekazane na rachunek bankowy Wojewody Opolskiego wcześniej, niż zostały faktycznie przekazane z kasy na rachunek bankowy Organu. W złożonym wyjaśnieniu Skarbnik Gminy podała: (...) *Gmina Kolonowskie realizuje terminowe odprowadzanie dochodów budżetu państwa (z tytułu udostępniania danych z rejestrów) zgodnie z art. 255 ustawy o finansach publicznych, traktując to jako priorytet wyższy niż techniczne terminy odprowadzania gotówki z kasy na rachunek bankowy określone w Instrukcji Kasowej. Gmina dokonuje przelewu do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w ustawowych terminach (do 15. i 25. dnia miesiąca), nie czekając na zbiorcze odprowadzenie gotówki z kasy, które następuje najczęściej na koniec miesiąca.*

Takie działanie gwarantuje brak zwłoki w przekazywaniu należności Skarbu Państwa. (...)

[Dowód, akta kontroli str. 81-82]

¹⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 1191, z późn. zm.

¹⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 2482.

¹⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 2267 z późn. zm. Od 25 października 2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1572 z późn. zm. art. 4 pkt 8.

3.2.2. Dział 855 - Rodzina, rozdział 85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 42 851,97 zł stanowiły w 2024 r. pobrane na podstawie art. 27, 28 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹⁷ wpłaty, tytułem:

- odsetek od funduszu alimentacyjnego (§ 0920) – 37 750,65 zł,
- funduszu alimentacyjnego (§ 0980) – 5 101,32 zł.

Na rachunek Wojewody Opolskiego przekazano dochody w wysokości 40 811,44 zł.

Szczegółowej kontroli poddano wykonane w II i III kwartale 2024 r. dochody budżetowe w łącznej wysokości 25 116,94 zł stanowiące wpłaty, tytułem:

- odsetek od funduszu alimentacyjnego (§ 0920) – 22 362,31 zł,
- funduszu alimentacyjnego (§ 0980) – 2 754,63 zł.

Do Wojewody Opolskiego w prawidłowej wysokości i terminowo przekazano dochody w łącznej kwocie 24 098,75 zł, z tego w:

- § 0920 – 22 445,98 zł¹⁸,
- § 0980 – 1 652,77 zł,

natomiast kwotę 1 101,86 zł potrącono na dochody jst zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zestawienia przedstawiające przebieg ustalania i przekazywania dochodów z ww. tytułów należnych budżetowi państwa dołączono do akt kontroli.

[Dowód, akta kontroli str. 83-136]

Ponadto na podstawie ewidencji księgowej MGOPS stwierdzono, że na 30 września 2024 r. pozostały należności do zapłaty w kwocie 1 791 915,78 zł, stanowiące zaległości z tego:

- odsetki od funduszu alimentacyjnego (§ 0920) 623 503,41 zł,
- zaliczka alimentacyjna (§ 0940 w części należnej budżetowi państwa) 70 873,96 zł,
- zaliczka alimentacyjna (§ 0940 w części należnej budżetowi gminy) 70 873,94 zł,
- fundusz alimentacyjny (§ 0980 w części należnej budżetowi państwa) 656 475,70 zł,
- fundusz alimentacyjny (§ 0980 w części należnej budżetowi gminy) 370 188,77 zł.

[Dowód, akta kontroli str. 137-165]

Pracownik merytoryczny MGOPS na potrzeby kontroli sporządził informację o dłużnikach alimentacyjnych, z której wynika, że jednostka podejmowała w 2024 r. czynności wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Informację załączono do akt kontroli.

[Dowód, akta kontroli str. 166]

3.2.3 Dział 855 – Rodzina, rozdział 85503 Karta Dużej Rodziny.

Wykonane w 2024 r. (I kwartał) dochody budżetu państwa w wysokości 13,00 zł stanowiły opłatę za wydanie duplikatu KDR, pobrane na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny¹⁹. Ustalono, że dochody należne budżetowi państwa w wysokości 12,35 zł zostały terminowo przekazane do Wojewody Opolskiego.

Szczegółowe informacje na temat zadań zrealizowanych w 2024 r. dotyczących KDR znajdują się w aktach kontroli.

¹⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 1993, z późn. zm.

¹⁸ 83,67 zł przekazane w kwietniu 2024 r., wpłata 29.03.2024 r., termin na przekazanie 15.04.2024 r., przekazano 3.04.2024 r.

¹⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 2424 z późn. zm. oraz Obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie wysokości opłaty za wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny oraz wysokości kosztów gminy związanych z przyznaniem tej Karty oraz wydaniem jej duplikatu M.P. z 16 lutego 2023 r. poz. 203.

3.3. Prawdliwość ewidencjonowania dochodów budżetowych.

3.3.1. Urząd.

Do kontroli dochodów budżetowych realizowanych przez Urząd w rozdziale 75011 oraz 85503 nie przedłożono wydruków z ewidencji księgowej jednostki budżetowej, które potwierdziłyby wykonanie zadań w tych rozdziałach. W związku z nieewidencjonowaniem w ww. rozdziałach otrzymanych dochodów budżetu państwa w księgach rachunkowych jednostki budżetowej Burmistrz wyjaśnił: (...) *Otrzymane dochody budżetu państwa nie ewidencjonowano w rozdziale 75011 oraz 85503 w księgach rachunkowych jednostki budżetowej, ze względu na omyłkową interpretację przepisów. (...). Dane w sprawozdaniu jednostkowym Urzędu Miasta i Gminy Kolonowskie zostały uzupełnione na podstawie ewidencji prowadzonej w organie. (...).* Działanie takie:

- narusza zapisy obowiązującej polityki rachunkowości i załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej²⁰ (dalej: rozporządzenie) w zakresie opisu do konta 130,
- uniemożliwia rzetelne i prawidłowe sporządzenie jednostkowego sprawozdania budżetowego Rb-27ZZ, co narusza § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²¹.

[Dowód, akta kontroli str. 175]

Ponadto analiza raportów kasowych RK nr 17/2024/0017 z 16 maja 2024 r., nr 20/2024/0020 z 20 czerwca 2024 r. oraz ewidencji księgowej wykazała, że dochody należne budżetowi państwa:

- a) wpłacone w formie gotówki do kasy Urzędu były dekretowane w raporcie kasowym i ujmowane w ewidencji księgowej na kontach 101²²/141²³ z pominięciem konta 221 pn. Należności z tytułu dochodów budżetowych,
- b) przekazywane z kasy na rachunek bankowy były ujmowane na kontach 141/101 z pominięciem konta 130 pn. Rachunek bieżący.

Działanie takie jest niezgodne z obowiązującą polityką rachunkowości oraz załącznikiem nr 3 do rozporządzenia wraz z komentarzem.

W złożonym wyjaśnieniu Burmistrz podał: *Dekretacja 101/141 dotyczy syntetycznego księgowania wpłat dokonywanych w kasie urzędu. Dekretacja 141/101 dotyczy syntetycznego odprowadzenia gotówki z kasy do banku. Ewidencja analityczna poszczególnych wpłat jest prowadzona w momencie wpływu środków na rachunek bankowy. Dekretacja na wyżej wymienionych kontach, wynikała z przyjętej i stosowanej praktyki, która zostanie skorygowana.*

[Dowód, akta kontroli str. 176-195]

3.3.2. MGOPS.

W wyniku kontroli ustalono, że dochody z tytułu funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej ewidencjonowano w prawidłowej klasyfikacji budżetowej i na właściwych kontach księgowych w księdze głównej z poniższym zastrzeżeniem.

²⁰ Dz.U. z 2020 r. poz. 342.

²¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 454 z późn. zm.

²² 101 Kasa.

²³ 141 Środki pieniężne w drodze.

Stwierdzono ewidencjonowanie odsetek w II i III kwartale 2024 r. (w ramach badanej próby dochodów) na koncie 221-6-1 „F. alimentacyjny – odsetki” bez podziału według dłużników, mimo że – zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości określonymi przez Kierownika MGOPS (§ 9 Rozdział III, opis konta 221) – ewidencja szczegółowa do konta 221-6-1 powinna być prowadzona według dłużników. Wyjaśnienie złożyli Kierownik MGOPS i Burmistrz podając, że: *Ewidencja szczegółowa do konta 221-6-1 jest prowadzona według dłużników w programie XXXXX. Z tego programu jest wydruk szczegółowy z wyszczególnieniem zadłużenia każdego dłużnika. Przypis kwartalny na koncie 221-6-1 jest sporządzany zbiorczo na podstawie dokumentu polecenia księgowania wraz z załącznikiem (załącznik stanowi wydruk z programu XXXXX z wyszczególnionymi dłużnikami).*

Ustalono, że jednostka nie określiła zasad powiązania księgi pomocniczej – program XXXXX z księgą główną, co szczegółowo opisano w pkt 2.2 przedmiotowego dokumentu.

[Dowód, akta kontroli str. 38, 90-91, 118-119]

Ponadto stwierdzono nieprawidłowość (pkt 1) i uchybienie (pkt 2) polegające na:

- 1) nieudokumentowaniu uzgodnienia sald kont księgi głównej z saldami kont ksiąg pomocniczych w zakresie zaliczki alimentacyjnej i świadczenia z funduszu alimentacyjnego za III kw. 2024 r. (próba dochodów narastająco), co stanowi naruszenia art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Zgodnie z tym artykułem konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym, jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek lub komputerowych zbiorów danych, uzgadniany z saldami i zapisami na kontach księgi głównej. Ponadto, zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości, księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów i sald tworzące zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych. Księgi rachunkowe należy wydrukować nie później niż na koniec roku obrotowego (art. 13 ust. 6 ustawy o rachunkowości).

Wyjaśnienie złożyli Kierownik MGOPS i Burmistrz podając, że: (...) *Uzgardnianie sald następuje co kwartał na podstawie wydruku (stan zadłużenia z tytułu funduszu alimentacyjnego) sporządzonego w programie XXXXX przez osobę upoważnioną do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego ze stanami kont (konta 221). Każdy dłużnik jest indywidualnie sprawdzany z wydrukiem z konta 221 z wydrukiem ze stanami z programu XXXXX. Czynność jest wykonywana przez główną księgową wraz z osobą upoważnioną do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego. (...) Jednostka nie przedłożyła kontrolującej zestawienia sald kont z programu merytorycznego XXXXX za III kw. 2024r., ponieważ zestawienia z programu XXXXX służyły do uzgardniania sald a następnie były niszczone. Jednostka przechowuje jedynie wydruki ze stanami kont, które były sprawdzone i zgodne z wydrukami z programu XXXXX. Praktyka ta była stosowana przez jednostkę przez niedopatrzenie jednakże zostanie natychmiastowo wprowadzona procedura przechowywania dokumentu stanowiąca podstawę do czynności sprawdzających.*

Kontrolująca nie potwierdziła zgodności danych pomiędzy programem merytorycznym a księgą główną;

[Dowód, akta kontroli str. 196, 91-100, 119-127]

- 2) zaksięgowaniu na koncie 720-6²⁴ dochodów budżetu państwa w klasyfikacji 855/85502/0920, niezgodnie z dekreacją zawartą na dowodzie księgowym pn. Przypis Funduszu Alimentacyjnego za II i III kwartał 2024 r. (prawidłowa klasyfikacja: 855/85502/0980).

²⁴ 720-6 pn. Fundusz alimentacyjny – Budżet państwa.

Wyjaśnienie złożyli Kierownik MGOPS i Burmistrz podając, że: *przypis z Funduszu Alimentacyjnego za II i III kwartał 2024 r. na koncie 720-6 omyłkowo zaksięgowano niezgodnie z dekretacją zawartą na dowodzie księgowym.*

[Dowód, akta kontroli str. 38, 197-198, 101, 117]

3.3.3. Organ.

Kontrola dowodów źródłowych wykazała następujące nieprawidłowości:

- a) księgowanie w ramach rozdziału 75011 oraz 85502 i 85503 dochodów budżetu państwa pobranych przez jednostki budżetowe na kontach:

- 222-11-1 Udostępnienie danych osobowych,
- 222-3 FA Należności Budżet Państwa,
- 222-4 FA Odsetki Budżet Państwa,
- 222-11-2 Karta Dużej Rodziny

zamiast na koncie 224 Rozrachunki budżetu. Działanie takie narusza zapisy załącznika nr 2 do rozporządzenia, wg których do ewidencji rozrachunków z tytułu dochodów pobranych na rzecz budżetu państwa służy konto 224, a ewidencja szczegółowa do konta 224 powinna umożliwić ustalenie stanu należności i zobowiązań według poszczególnych tytułów oraz według poszczególnych budżetów.

Stosowany sposób ewidencjonowania narusza także przepisy wewnętrznych uregulowań, tj. załącznika nr 3²⁵ pn. Zakładowy plan kont, w którym ustalono zasady klasyfikacji na koncie 224, tj.: ewidencjonuje się m.in. rozrachunki z tytułu dochodów pobranych na rzecz budżetu państwa.

Burmistrz wyjaśnił, że: *przyjęta (...) ewidencja księgowa na kontach analitycznych w ramach konta syntetycznego 222 („Rozliczenie dochodów budżetowych”) służy do bieżącego monitorowania przepływów środków z tytułu dochodów budżetu państwa, przekazywanych przez jednostki budżetowe do Organu. (...) Jednocześnie informuję, że w celu dostosowania ewidencji ściśle do zapisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...), Gmina dokona stosownych przeksięgowień na konto 224, aby wyeliminować wątpliwości interpretacyjne w przyszłych okresach sprawozdawczych.*

[Dowód, akta kontroli str. 199-200, 173, 104-106, 129-131, 174, 205]

- b) rozbieżności pomiędzy dekretacją wskazaną na wyciągach bankowych a zapisami na kontach w ewidencji księgowej w zakresie rozdziału 75011, 85502 i 85503. Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości dowód księgowy powinien zawierać m.in. dekretację. Ustalono, że wskazana na wyciągach bankowych dekretacja dotycząca operacji za udostępnianie danych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL, funduszu alimentacyjnego, za duplikat KDR nie była zgodna z zapisami w ewidencji księgowej. Szczegółowe dane znajdują się w dołączonych do akt kontroli tabelach. Rozbieżności pomiędzy dekretacją wskazaną na wyciągach bankowych a zapisami na kontach w ewidencji księgowej wskazują na naruszenie art. 23 ust. 2 w związku z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, w myśl którego zapis księgowy powinien zawierać m.in. oznaczenie kont, których dotyczy zgodnych z dekretacją wskazaną na dowodzie księgowym. Wskazana na wyciągach bankowych dekretacja w ww. zakresie nie miała odzwierciedlenia w ewidencji księgowej. Burmistrz wyjaśnił, że: *Rozbieżność wynika z przyjętej w jednostce praktyki, powstałej na etapie ręcznej dekretacji papierowego wyciągu bankowego, gdzie błędnie wpisano konto (...). Błędny zapis na dowodzie papierowym stanowił omyłkowy skrót myślowy odnoszący*

²⁵ Załącznik nr 3 do Zarządzenia Nr Or.0050.148.2023 Burmistrza Kolonowskiego z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Miasta i Gminy Kolonowskie.

się do finalnego charakteru środków (dochodów budżetu), jednak nie miał on wpływu na poprawność ewidencji syntetycznej i analitycznej w księgach rachunkowych.

[Dowód, akta kontroli str. 206-227, 195, 199-204, 128-130, 104-106, 269]

- c) ujęcie dochodów należnych budżetowi państwa z tytułu udostępnienia danych oraz KDR w niewłaściwym paragrafie klasyfikacji budżetowej (2350²⁶), występującym wyłącznie w budżetach wojewodów, co stanowi naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji (...) ²⁷.

W złożonym wyjaśnieniu Burmistrz podał: Ewidencja dochodów budżetu państwa w § 2350 w księgach Organu wynikała z omyłkowej interpretacji klasyfikacji budżetowej. Paragraf 2350 został błędnie przypisany do zaewidencjonowania wpływu środków przeznaczonych dla Urzędu Wojewódzkiego. Błąd ten miał charakter techniczny i nie wpłynął na wysokość odprowadzonych kwot. (...).

Prowadzenie ewidencji księgowej w nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej (§ 2350) dodatkowo wpływa na niewłaściwe sporządzenie sprawozdania Rb-27ZZ jednostkowego Urzędu do końca I, II i III kw. 2024 r. (zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami ujętymi w pppkt 4.1.1.1. przedmiotowego dokumentu – sprawozdania jednostkowe zostały sporządzone na podstawie ewidencji prowadzonej w Organie).

[Dowód, akta kontroli str. 171, 174, 199-204]

4. Sprawozdawczość budżetowa.

4.1. Dochody.

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia sprawozdań budżetowych: jednostkowych i zbiorczych Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jst ustawami do końca II oraz III kwartału 2024 r.

4.1.1. Sprawozdania jednostkowe.

4.1.1.1. Sprawozdania jednostkowe sporządzone przez Urząd.

Ustalono, że sprawozdania jednostkowe za I kw. w zakresie KDR oraz II i III kwartał 2024 r. zostały sporządzone na podstawie ewidencji księgowej Organu, co zostało szerzej opisane w nieprawidłowościach w pkt 3.3.1. niniejszego dokumentu. Wykazanie w sprawozdaniach danych niewynikających z ewidencji księgowej prowadzonej w jednostce budżetowej stanowi naruszenie § 6 ust. 1 pkt 1 oraz § 9 ust. 2 rozdziału 4 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

[Dowód, akta kontroli str. 228-244]

Stwierdzono, że w kolumnie 4 pn. „Plan” sprawozdania jednostkowego wykazano dane w rozdziale 75011, mimo że jednostka nie posiadała planu finansowego w tym zakresie, co stanowi naruszenie § 5 pkt 1 rozdziału 4 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym dane w zakresie planu wykazuje się w kwotach wynikających z planu finansowego jednostki, po uwzględnieniu dokonanych zmian. Burmistrz wyjaśnił: *Urząd Miasta i Gminy w kolumnie „Plan” w sprawozdaniach Rb-27ZZ za poszczególne okresy sprawozdawcze roku 2024 wypełnił na podstawie decyzji otrzymanej bezpośrednio od dysponenta części budżetowej (Wojewody Opolskiego).*

[Dowód, akta kontroli str. 228, 236, 240, 70]

²⁶ Wpłaty środków ujmowano w klasyfikacji 75011 § 2350 oraz 85503 § 2350 w przypadku dochodów należnych budżetowi państwa (konto 133-1 i 222), przekazanie dochodów do Wojewody Opolskiego ujęto w klasyfikacji 75011 § 2350 (konto 224 i 133).

²⁷ Rozporządzenie ministra finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. 2022, poz. 513 z późn. zm.).

Ponadto poprzez wykazanie danych w kolumnie „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego” naruszono § 6 ust. 1 pkt 6 załącznika nr 37 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Wyjaśnienie złożył Burmistrz, podając: (...)

- *Dane w sprawozdaniu jednostkowym Urzędu Miasta i Gminy Kolonowskie zostały uzupełnione na podstawie ewidencji prowadzonej w organie.*
- *Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego zostały omyłkowo wykazane w sprawozdaniu jednostkowym Urzędu Miasta i Gminy, zamiast w sprawozdaniu zbiorczym. (...)*

[Dowód, akta kontroli str. 228-244, 175]

4.1.1.2. Sprawozdania jednostkowe sporządzone przez MGOPS.

Ustalono, że wykazane w sprawozdaniach Rb-27ZZ do końca II i III kw. 2024 r. kwoty były zgodne z ewidencją księgową. Ponadto stwierdzono, że MGOPS wykazał dane w rozdziale 85502 w kolumnie 4 pn. „Plan”, pomimo nieposiadania planu finansowego w tym zakresie, co stanowi naruszenie § 5 pkt 1 rozdziału 4 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Burmistrz wyjaśnił, że: (...) *nieopracowanie odrębnego dokumentu w formie planu finansowego dla zadań z zakresu administracji rządowej dla Urzędu Miasta i Gminy oraz MGOPS, stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 0050.146.2023 z dnia 29 grudnia 2023 r., wynikało z nieumyślnego przeoczenia o charakterze formalno-technicznym. (...) MGOPS w kolumnie „Plan” w sprawozdaniach Rb-27ZZ za poszczególne okresy sprawozdawcze roku 2024 wypełnił na podstawie informacji otrzymanych z Gminy Kolonowskie.* Sprawozdania zostały sporządzone w terminie.

[Dowód, akta kontroli str. 245-256, 70]

4.1.2. Sprawozdania z Organu.

Sprawozdania zbiorcze Rb-27ZZ za II i III kwartał 2024 r. zostały sporządzone terminowo, w szczególności sprawozdań jednostkowych MGOPS, przygotowanych na podstawie prowadzonej w tej jednostce ewidencji księgowej oraz Urzędu. Ustalono, że dane wykazane w sprawozdaniach jednostkowych Urzędu nie wynikały z ewidencji księgowej tej jednostki, co zostało opisane w pkt 3.3.1 oraz 4.1.1.1 przedmiotowego dokumentu.

[Dowód, akta kontroli str. 257-268]

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. Nieopisanie w polityce rachunkowości MGOPS zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej. Przyczyną nieprawidłowości było przeoczenie przy opracowywaniu tego dokumentu przez Główną księgową jednostki. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy o rachunkowości.
2. Nieudokumentowanie w MGOPS uzgodnienia sald kont księgi głównej z saldami kont ksiąg pomocniczych w zakresie zaliczki alimentacyjnej i świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Przyczyną nieprawidłowości była przyjęta niewłaściwa praktyka w tym zakresie w latach poprzednich przez Główną księgową oraz nieopisanie zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych w polityce rachunkowości. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy o rachunkowości.
3. niesporządzenie planu finansowego w zakresie pobieranych dochodów na 2024 r. związanych z realizacją zadań z zakresu administracji, które podlegają przekazaniu do budżetu państwa. Przyczyną nieprawidłowości było przeoczenie przez Skarbnika o charakterze formalno-technicznym. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie przepisów ustawy o finansach publicznych.

4. Nieewidencjonowanie w księgach rachunkowych Urzędu otrzymanych dochodów budżetu państwa w rozdziale 75011 oraz 85503. Przyczyną nieprawidłowości była omyłkowa interpretacja przepisów przez Skarbnika Gminy oraz Inspektora ds. księgowości budżetowej. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie przepisów rozporządzenia.
5. Wprowadzanie do ewidencji Organu dowodów księgowych niezgodnie z dekretem na nich wskazaną. Przyczyną nieprawidłowości była błędna praktyka przyjęta przez pracownika dokonującego opisu dowodu źródłowego oraz brak nadzoru Skarbnika w tym zakresie. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy o rachunkowości.
6. Niewłaściwe księgowanie dochodów należnych budżetowi państwa wpłaconych do kasy Urzędu oraz przekazanych do banku. Przyczyną nieprawidłowości była błędna praktyka przyjęta przez pracownika oraz brak odpowiedniego nadzoru przez Skarbnika. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie rozporządzenia.
7. Księgowanie w Organie w ramach rozdziału 75011, 85502 i 85503 dochodów budżetu państwa pobranych przez jednostkę budżetową na koncie 222 zamiast na 224. Przyczyną nieprawidłowości była błędna praktyka przyjęta w jednostce przez Skarbnika oraz Inspektora ds. księgowości budżetowej. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie rozporządzenia.
8. Ujmowanie przez Organ dochodów należnych budżetowi państwa w nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej. Przyczyną nieprawidłowości był błąd techniczny Skarbnika Gminy oraz Inspektora ds. księgowości budżetowej, natomiast skutkiem było naruszenie rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji (...).
9. Wykazanie w sprawozdaniach jednostkowych Urzędu i MGOPS danych w kolumnie „Plan”, pomimo braku planu finansowego w tym zakresie. Przyczyną nieprawidłowości była niewłaściwie przyjęta praktyka w tym zakresie Skarbnika, natomiast skutkiem było naruszenie rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
10. Wykazanie w sprawozdaniach jednostkowych Urzędu danych niewynikających z ewidencji prowadzonej w jednostce budżetowej. Przyczyną nieprawidłowości była omyłkowa interpretacja przepisów przez Skarbnika Gminy oraz Inspektora ds. księgowości budżetowej, natomiast skutkiem było naruszenie rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

IV. Informacje o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń: do projektu wystąpienia pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

1. Zobowiązać Kierownika MGOPS do dostosowania polityki rachunkowości MGOPS do obowiązujących przepisów.
2. Zobowiązać Kierownika MGOPS do dokumentowania uzgodnienia sald kont księgi głównej z saldami kont ksiąg pomocniczych w zakresie zaliczki alimentacyjnej i świadczenia z funduszu alimentacyjnego.
3. Sporządzać plan finansowy w zakresie pobieranych dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji, które podlegają przekazaniu do budżetu państwa oraz prawidłowo wykazywać dane w tym zakresie w sprawozdaniach jednostkowych Urzędu i MGOPS.
4. Ewidencjonować w księgach rachunkowych Urzędu otrzymane dochody budżetu państwa w rozdziale 75011 oraz 85503.
5. Wprowadzać do ewidencji Organu dowody księgowe zgodnie z dekretem na nich wskazaną.

6. Księgować dochody należne budżetowi państwa wpłacone do kasy Urzędu oraz przekazane do banku zgodnie z obowiązującymi przepisami.
7. Księgować w Organie dochody budżetu państwa pobrane przez jednostkę budżetową w ramach rozdziału 75011, 85502 i 85503 na prawidłowym koncie.
8. Podjąć działania zmierzające do ujmowania przez Organ dochodów należnych budżetowi państwa w prawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej.
9. Wykazywać w sprawozdaniach jednostkowych Urzędu dane zgodne z ewidencją prowadzoną w jednostce budżetowej.

W celu usprawnienia funkcjonowania obszaru objętego kontrolą należy:

10. Zobowiązać Kierownika MGOPS, do księgowania na koncie 720-6 dochodów budżetu państwa w prawidłowej klasyfikacji, zgodnie z dekreacją wskazaną na dowodzie księgowym.

VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości. Nie dotyczy.

VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda Opolski

Monika Jurek

Wystąpienie pokontrolne zostało wydane w postaci elektronicznej i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym.